

Sonja Scheepens

Sonja Aline Johanna Scheepens is geboren op 1 augustus 1925 in Magelang, NOI.

Haar ouders vertrokken naar Nederland voor verlof. De eerste klas van de lagere school ging ze daarom in Haarlem op school. Na terugkeer woonde de familie in Batavia en Bandung en ten slotte zat ze vanaf de 4 e klas in Malang. Hier zat ze ook op Scouting, vanaf mijn 11e . Ze werd kabouter. Scouting was de enige plek in Indië, waar niemand op een ander neerkeek. De kinderen waren allemaal zussen van elkaar. Ze leerde er om elke dag een goede daad te doen en elke dag iets bijzonders uit de natuur te noteren.

Zingen bij een kampvuur vond ze ook erg fijn. Morse en geheimschrift vond ze moeilijk, net als knopen in touw maken, maar daar had ze haar hele leven nut van. Toen Sonja op haar 12e kon 'overvliegen' werd ze padvindster. Toen ze van de groep Oost-Indische Kers naar de groep Rode Roos ging, kreeg ze Maud als patrouilleleidster. Maud was Indisch, en gekleurd.

Op een ochtend in februari '42 vluchtte het gezin van Malang naar Jogjakarta. Haar vader die stadswacht was, bleef in Malang. Toen het weer veilig was keerden ze terug. Op een gegeven moment weden Nederlanders geïnterneerd. Het eerste kamp waar Sonja met haar moeder en broertje Henk terecht kwam, in december 1942, was het Boemikamp. Het Boemikamp was eerst een opvangkamp voor vrouwen en kinderen zonder middelen van bestaan. Naast dit kamp lag kamp Ziekenzorg dat was ondergebracht in het ziekenhuis Ziekenzorg, gelegen in het westelijk stadsdeel van Soerakarta. Beide kampen samen werden ook wel aangeduid als het kamp Solo. Vanaf november 1944 werd het Boemikamp één geheel met het kamp Ziekenzorg. Het kamp waar Sonja zat was eigenlijk een christelijk kostschool voor meisjes, maar stond leeg na het sluiten van de scholen begin 1942 (na de kerstvakantie). Solo was een groot terrein met huisjes. In elk huisje, een slaapzitzkamer. De gevangenen sliepen op planken, iedereen had 60 cm ruimte per persoon. De planken besloegen de hele lengte van de kamer. Op die planken lagen ook alle bezittingen. De jongens boven de twaalf waren wel in het vrouwenkamp, maar zaten in de jongensloods totdat ze in januari 1945 naar een jongens en oude mannenkamp in Ambarawa moesten. De mannen die nog konden werken zaten in werkkampen. Henk verzorgde veel oude mannen. Verzorgen én afleggen. Later is hij arts geworden.

In de voorzomer van 1945 werden de kampen 'samengeperst'. Iedereen werd steeds van kamp naar kamp verplaatst. Diegene die het laatst kwamen, kregen dan de slechtste plaatsen. De Japanners wilden de kampen opruimen, en wilden dat een ieder door honger en uitputting zou sterven.

Na de oorlog werd het gezin herenigd en op 1 oktober 1945 overleed Sonja's moeder. Juni 1946 vertrok Sonja met haar vader en broer naar Nederland en ze kwamen eind juni 1946 in Rotterdam aan.

Na de oorlog trouwt ze met Henri van der Straaten. Sonja is overleden op 15 mei 2020 in Emst.

Meer informatie

[Levensboek-sonja-scheepens.pdf \(humanitas.nl\)](#)

[Solo \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Sonja Aline Johanna van der Straaten-Scheepens | De Limburger | Overlijden, nieuws, condoleances en familieberichten \(mensenling.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.